Ankara BİM, 4. İDD, E. 2019/3851 K. 2019/3762 T. 12.12.2019

Ankara BİM - 4. İdare Dava Dairesi
Esas No.: 2019/3851
Karar No.: 2019/3762
Karar tarihi: 12.12.2019
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

İSTİNAF BAŞVURUSUNDA BULUNAN

(DAVALI) : Türk Hava Kurumu Üniversitesi Rektörlüğü/ANKARA

VEKİLİ : Av. K1

Aynı Yerde

KARŞI TARAF (DAVACI) : K2

Simav İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Simav/KÜTAHYA

İSTEMİN ÖZETİ : Yükseköğretim Kurulu tarafından, 06/09/2012 tarihinden sonra il dışında açılan lisanasüstü programlara kayıt yaptırarak mezun olan öğrencilerin diplomalarının geçersiz olduğuna ilişkin kararı gereğince, davacının 02/07/2018 tarihli "İşletme Yüksek Lİsans" diploması düzenlenmesi talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile işlem nedeniyle uğranılan 20.000 TL maddi zararın tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davada; üniversitenin bulunduğu il dışında lisansüstü eğitim verilmemesi hususunun 20.04.2016 tarih ve 29690 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 35/4. maddesinde düzenlenmişse de, davacının yüksek lisans eğitimini aldığı 2013-2015 yılları arasında yürürlükte olan 01.07.1996 tarihli Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde merkezde açılan lisansüstü program kapsamında diğer illerdeki mekanlarda verilen eğitimlerin uygun olmadığına dair bir hüküm bulunmadığı, tezli yüksek lisans programına Ankara'da kayıt yaptırıp eğitimini İzmir'de alarak mezun duruma gelen davacının aldığı eğitimin mevzuata aykırı olduğu yönünde bir tespitin bulunmadığı, bu doğrultuda ilgili Yönetmelik uyarınca yüksek lisans diploması almaya hak kazandığı açık olan davacıya diploma verilmemesinin kazanılmış haklara ve hukuki güvenlik ilkelerine aykırı olduğu, bu nedenle, davacıya tezli yüksek lisans diploması verilmemesi yönündeki dava konusu işlemde hukuki isabet görülmediği gerekçesiyle **iptali** ve davacının talep ettiği zararların muhtemel zarar niteliğinde olduğu, davacının dava konusu işlem nedeniyle gerçekleşen somut ve kanıtlanabilir bir maddi zararın ortaya konulamadığı gerekçesiyle tazminat talebinin **reddi yönünde** Ankara 3. İdare Mahkemesi'nce verilen 29/04/2019 gün ve E:2018/1776, K:2019/1034 sayılı kararın; davalı idare vekilince, idari işlemin Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın talimatları doğrultusunda tesis edildiği ve Üniversitenin hiçbir kusuru bulunmadığı ileri sürülerek **iptale ilişkin kısmının kaldırılması** istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : İstinaf dilekçesine karşı cevap verilmemiştir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Ankara Bölge İdare Mahkemesi 4. İdari Dava Dairesince 2577 sayılı Kanunun 45. maddesi uyarınca dava dosyası incelenerek işin gereği görüşülüp düşünüldü:

İstinaf başvurusuna konu edilen mahkeme kararı usul ve esas yönünden hukuka uygun olup kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadığından, **dava konusu işlemin iptaline yönelik istinaf başvurusunun reddine** , istinaf aşamasında yapılan yargılama giderlerinin başvuruda bulunan üzerinde bırakılmasına ve posta gideri avansından artan miktarın Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 333. maddesi uyarınca istinaf başvurusunda bulunana iadesine, 2577 sayılı Yasanın 45. maddesinin 6. fıkrası gereğince **diğer kanun yolları kapalı ve kesin olmak üzere** , 12/12/2019 tarihinde oyçokluğuyla karar verildi.

AZLIK OYU: Dava; Yükseköğretim Kurulu tarafından, 06/09/2012 tarihinden sonra il dışında açılan lisanasüstü programlara kayıt yaptırarak mezun olan öğrencilerin diplomalarının geçersiz olduğuna ilişkin kararı gereğince, davacının 02/07/2018 tarihli "İşletme Yüksek Lİsans" diploması düzenlenmesi talebinin reddine ilişkin işlemin iptali ile işlem nedeniyle uğranılan 20.000 TL maddi zararın tazminine karar verilmesi istemiyleaçılmıştır.

2547 sayılı Kanunun 7.maddesinde; yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak; yükseköğretim kurulunun görevleri arasında sayılmıştır.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim Enstitülerinin Teşkilat ve İşleyiş Yönetmeliği'nin 4.maddesinde ise; Lisansüstü eğitim-öğretime rektörün önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulu'nun karar vereceği hususu düzenlenmiştir.

Öte yandan, Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulu'nun 22.12.1973 günlü, E:1968/8, K:1973/14 sayılı kararında belirtildiği üzere; idarenin; açık hata, yokluk, gerçek dışı beyan veya hile hallerinde süre aranmaksızın işlemi geri alabileceği, bunun dışında kalan hallerde işlemin geri alınmasının ancak dava açma süresi içerisinde mümkün olduğu yerleşik bir içtihattır. Buna göre; açık hata, yokluk, gerçek dışı beyan veya hile ile tesis edilen işlemlerin süre sınırlaması olmaksızın her zaman geri alınabileceği ve bu işlemlere dayanılarak elde edilen hak ve menfaatlerin kazanılmış hak olarak kabulünün mümkün olmadığı açıktır.

Bu açıklamalar doğrultusunda somut olaya dönüldüğünde; davalı Üniversite tarafından Yükseköğretim Kurulu (YÖK) Başkanlığı'ndanizin alınmadan dava konusu yüksek lisans programının açıldığı hususunda bir tereddüt bulunmadığı anlaşılmakla, açıklanan mevzuat gereği YÖK (19.11.2015 tarihli karar) tarafından, izin alınmadan açılan lisansüstü programların kapatılmasına, bu programdan mezun olanlara verilen diplomaların geçersiz olduğuna karar verildiği ve bu karar gereği davacının da aralarında bulunduğu bir grup öğrencinin yüksek lisans diplomalarının Üniversite Yönetim Kurulu'nun 02.08.2016 tarih ve 25 nolu kararıyla iptal edildiği görülmüştür.

Dava dosyası incelendiğinde; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 14.05.2014 tarih ve 2744 sayılı yazısı gereği Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nün 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim faaliyetlerinin Yükseköğretim Denetleme Kurulu'nca incelendiği, anılan kurulun “Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Faaliyetleri Hakkında İnceleme Raporu” başlıklı 17.11.2014 tarih ve YDK.01.2014/285 sayılı inceleme raporunda özetle; " Yükseköğretim Kurulu Başkanlığından izin alınmaksızın şehir dışında birçok ilde yüksek lisans eğitimi yapıldığı, 2012-2013 ve 2013-2014 eğitim-öğretim döneminde toplam 929 öğrencinin yüksek lisans programından mezun olduğu, bunlardan 201 öğrencinin 03.02.2012 tarihinde kayıt yaptırarak 31.01.2013 tarihinde mezun olduğu ve bu öğrencilerin özel öğrenci statüsünde bulunmadığı, 532 öğrencinin ise Yüksek Lisans programına 14.09.2012 tarihinde kayıt olduğu ve 31.01.2013 tarihinde mezun olduğu, bu dönemde mezun olan 929 öğrenciden 16’sının tezli yüksek lisans

programından, diğerlerinin ise tezsiz yüksek lisans programından mezun oldukları, Öğrenci Kabulünde ALES Puan şartı, Tez Konusunun Belirlenmesi gibi konularda süre bakımından Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'ne aykırı uygulamalar gerçekleştirildiği, yüksek lisans eğitimi için gereken Eşit Ağırlık 55 standart ALES puan şartının sağlamayanların bu eğitime kabul edildikleri, tez konusunun belirlenmesi konusunda ek süre talep etmeyen ve buna rağmen konusunu süresinde belirlemeyen öğrencilere tezsiz yüksek lisans diploması verilmesi gerekirken tezli yüksek lisans diploması verildiği; Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'ndan izin alınmaksızın şehir dışında birçok ilde yüksek lisans eğitimi yapıldığı, gerek heyetlerine sunulan, gerekse web sitesinde yayımlanan ders programlarının düzensiz ve hatalı olduğu, hangi dersi hangi öğretim üyesinin vermiş olduğu konusunda programların gerçeği yansıtmadığı; öyle ki, bir hocanın aynı gün aynı saatlerde iki ayrı sınıfta iki ayrı derse görevlendirildiğinin tespit edildiği, bazı derslere ait vize ve final sınavı evraklarının ibraz edilemediği, ibraz edilen derslere ait sınav kağıtlarının ise değerlendirmeye tabi tutulmadığı ya da değerlendirme yapıldığına dair başka herhangi bir ibare taşımadan sadece köşesine not yazılmak suretiyle puan verildiği, bazı sınav evraklarında sınavı yapan akademisyenin, öğrenci numaralarının, dersin adının, sınav döneminin belirtilmediği, sınava giren öğrencilere ilişkin sınav yoklama tutanaklarının tutulmadığı, dolmakalemle yanıtlanan çok sayıda cevap kağıdı olmasının sınavların enstitü ortamında yapılmadığı kanaati oluşturduğu, sınavlara ilişkin not değerlendirme çizelgesi ya da ödeve katılım listesi düzenlenmediği, bu durumun soruların öğrencilere internet veya başka bir suretle gönderilip hazırlanan cevap kağıtlarının enstitüye ulaştırıldığı kanaatini güçlendirdiği; ... Ders programlarından 2012-2013 eğitim-öğretim yılı güz döneminde Şereflikoçhisar Grubunda İnsan Kaynaklan Yönetimi (İKK506) ve Örgütsel Davranış (İDB504), Ankara Grubunda İnsan Kaynakları Yönetimi(İSKİ507) derslerinin Yrd. Doç. Dr. K3 tarafından verildiği anlaşılmasına rağmen, bu derslere ait sınav evraklarının sunulmadığı, Yrd. Doç. Dr. K3 'nın, ders ücreti konusunda yaşanan hukuksuz pazarlıktan dolayı ders programında adına yazılı olan derslerin tamamını kendisinin vermediği yönündeki beyanı gibi hususlar dikkate alındığında; Türk Hava Kurumu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde öğrenci sayısının bu denli yoğun olması ve gerçekleştirilen usulsüz uygulamalar ile lisansüstü eğitimde gereken akademik ciddiyetten uzak davranıldığı, dolmakalemle cevaplanan sınav kağıtlarından bunların sınav ortamında hazırlanmadığı kanaati oluştuğu, sınav kağıdı ibraz edilemeyen ve sınav yoklama tutanağı bulunmayan derslerin yapılmadığı, bu durumda diploma şartının yerine getirilmediği" değerlendirmeleri yapılmıştır.

Bu durumda, Yükseköğretim Denetleme Kurulu'nun anılan raporu da dikkate alındığında; doğrudan yüksek lisans program açma yetkisi bulunmayan üniversitece şehir dışında açılan söz konusu programın hukuki dayanağı bulunmadığından, bu kapsamda düzenlenen diplomaların da hukuken bir geçerliliğinin bulunmadığı, açık hata niteliğinde olduğu ve idarece her zaman geri alınmasının mümkün olduğuanlaşılmakla, dava konusu diplomanın verilmemesi şekilde tesis edilen işlemin kazanılmış hakkın korunması ilkesine aykırılık teşkil etmeyeceği, dolayısıyla da Üniversite tarafından hukuka aykırı şekilde verilen diplomanın iptal edilmesi işleminde hukuka aykırılık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davalı idarenin istinaf başvurusunun kabulü ile işlemin iptali yönünde verilen idare mahkemesi kararının kaldırılarak, davanın reddine karar verilmesi gerektiği düşüncesinde olduğumdan, aksi yönde oluşan görüşle istinaf başvurusunun reddine karar veren Sayın Çoğunluğun kararına katılamadım.